

[Rager.]

Europa, der vilde opstaa efter en eventuel ny Krig, dets Landegrænser vil blive fastsat nøjagtigt, som Sejrherren anser det for at være i Overensstemmelse med sine Ønsker og sine Interesser og ikke anderledes. Og dér pegede jeg paa, at vor Styrke er det, at vi er en national Stat, fordi vi kan haabe — haabe —, at efter en ny Krig vil det blive Nationalitetsprincippet, der vil blive det virkelige raadende, naar de nye Grænser fastlægges. Men i den Forbindelse siger jeg, at da bliver vi ikke medbestemmende om vor Skæbne ved fysiske Midler, for da er det ved Forhandlingsbordet, den afgøres, og da gælder det, om vi kan vise vor Kraft gennem Kultur og hvad vi ellers har udrettet, naar Krigens Tid, Vaabnenes Tid, er forbi.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hasle har Ordet for en kort Bemærkning.

Hasle: Jeg vil gerne sige, at jeg hører til dem, som vil underskrive det Ord, som mit Partis Formand har sagt: uden 1864 intet 1920. For det første tror jeg nu, at det ærede Medlem Hr. Rager ganske har misforstaaet, hvad Meningens egentlig er med dette. Meningens er ikke derved særlig at paakalde, at Stormagterne i Versailles skulde have studeret Krigen i 1864. Nej, den Sentens sigter paa den nordslesvigske Befolkning, som naturligvis paa en ganske anden Maade følte sig knyttet til Danmark, efter at Danmark havde sat alt ind, hvad Danmark kunde, for at bevare denne Befolkning. Og efter min Opfattelse — men det tror jeg slet ikke, det ærede Medlem rigtig forstaar —, efter min Opfattelse vilde Sagen have stillet sig helt anderledes, hvis Danmark ganske uden Sværds slag havde opgivet sin Ret til det nordlige Slesvig.

Dernæst vil jeg sige til det ærede Medlem, at han har en ganske forkert Opfattelse af Stormagternes Kendskab til det slesvigske Spørgsmaal. I det store Værk, som i 4 Bind er udgivet 1910 af det franske Udenrigsministerium om Oprindelsen til den fransk-tyske Krig i 1870, „Les origines diplomatiques de la guerre 1870—71“, handler i hvert Fald første Bind praktisk talt udelukkende om Danmark og Slesvig. Jeg skal ogsaa nævne, at de ledende Mænd paa Versailles-Konferencen i Paris 1920 — det skylder man dem dog at sige — meget nøje havde sat sig ind i det slesvigske Spørgsmaal. Jeg behøver kun at minde om, at da den danske Delegation her fra Rigsdagen ønskede at sætte en Grænse for at

udelukke fra Afstemningen Folk, der havde bosat sig i Slesvig efter 1900 af Hensyn til Køller-Politikken, svarede den amerikanske delegerede: Ja, men denne begyndte jo i 1898 og ikke i 1900. Alene denne lille Bemærkning viste, at det var en Mand, der havde sat sig nøje ind i dette Spørgsmaal.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Krag har Ordet for en kort Bemærkning.

Krag: Det ærede Medlem Hr. Rager beskæftigede sig, da han nys havde Ordet, med det Mandattal, som i Henhold til den nye Valglov, hvis den vedtages, skal tildeles København og Jylland, og mente, at en Overførelse af de paatænkte Mandater fra København til Jylland var stridende mod Billighed og stødte det ærede Medlems og det københavnske radikale Partis Følelser. Maa jeg i den Anledning sige til det ærede Medlem, at jeg har ført uomstødeligt Bevis for, at hvis man vil vise Befolkningstætheden det samme Hensyn ved Fordelingen af Kredse og Mandater efter den foreslaaede Valglov, som har været udvist efter den gældende, og som har været gældende siden 1915, saa maa 5 af de Mandater, som man agter at tildele København, overføres til de jyske Omraader. Dette Bevis er ført uomstødeligt, og det foreligger ogsaa til Disposition for det ærede Medlem Hr. Rager. Derfor forbavser det mig, at det ærede Medlem her ved denne Lejlighed har taget til Orde mod, at en saadan Retfærdighed over for de tyndt befolkede Egne fremdeles udvises, saaledes som den blev vist, da Valgloven i 1915 blev gennemført. At de Radikales Følelser derigennem stødes, og at man naturligvis, set med det ærede Medlem Hr. Ragers Øjne, ønsker de flest mulige Mandater til København, er en anden Sag, men med Retfærd har det ikke noget at gøre.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Rager har Ordet for en kort Bemærkning.

Rager: Naturligvis mener radikale Vælgere — vel for øvrigt alle Vælgere i København —, at saaledes som Forholdene nu er, burde Mandaterne være fordelt ligeligt over hele Landet. Hvis man læser de gamle Tidens Argumenter for Hensyntagen til Befolkningstætheden — jeg henviser f. Eks. til J. C. Christensens Udtalelser i Landstinget 1906, da Ændringen af den daværende Grundlovs § 32 var til Behandling —, vil man se, at alle disse Argumenter er tyndslidte, ikke mindst efter at